

رباعی و دوپیتی

آرایه‌های ادبی

رباعی و دوبیتی

۱۷- کدام گزینه یک مصراع از دوبیتی است؟

- (۱) از شبنم عشق خاک آدم گل شد
- (۲) اندر دل بی وفا غم و ماتم باد
- (۳) بیا گم کرده‌ی دیرین خود را
- (۴) کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت

زیرا هرگاه هجای نخستین، هجای کوتاه باشد دوبیتی محسوب می‌شود و اگر هجای بلند باشد رباعی نامیده می‌شود: ب + «ی» میانجی + آ. بنابراین هجای نخستین «ب» است نه «بی».

۱۸- کدام گزینه رباعی محسوب نمی‌شود؟

(۱) هرچند که از آینه بی‌رنگ‌تر است (۲) من می‌گویم ستاره‌ای بود شهید

(۳) بیا ای دل از این جا پر بگیریم (۴) گویند که با نام تو مجنون گم شد

رباعی با هجای بلند شروع می‌شود. در حالی که بیا «ب + یا» بوده و هجای نخستین آن هجای کوتاه است و دوبیتی محسوب می‌شود. (هجای کوتاه از یک صامت + _ _ _ ساخته می‌شود.)

۱۹- ابیات زیر در چه قالبی سروده شده است و سرایندهی آن کیست؟

«یه کاشانه‌ی دیگه بگیریم»

«بیا ای دل از این جا پر بگیریم

سراغ از لاله‌ی پرپر بگیریم»

«بیا گم کرده‌ی دیرین خود را

(۲) رباعی - خیام نیشابوری

(۱) رباعی - حسن حسینی

(۴) دوبیتی - قیصر امین‌پور

(۳) دوبیتی - اقبال لاهوری

ابیات داده شده در قالب دوبیتی است و سرایندهی آن قیصر امین‌پور است. فرق دوبیتی با رباعی در وزن عروضی آن‌هاست و هجای آغازین دوبیتی، هجای کوتاه و هجای آغازین رباعی هجای بلند است.